

YÖNETMELİK

Sakarya Üniversitesinden:

SAKARYA ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM
VE ÖĞRETİM YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Başlangıç Hükümleri

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı, Sakarya Üniversitesine bağlı enstitüler tarafından yürütülen lisansüstü eğitim-öğretim programlarına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik, Sakarya Üniversitesine bağlı enstitülerde yürütülen tezli yüksek lisans, tezsiz yüksek lisans, uzaktan eğitim tezsiz yüksek lisans, doktora/sanatta yeterlik programlarından oluşan lisansüstü eğitim-öğretim programlarına ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelik, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14 üncü ve 44 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) AKTS: Avrupa Kredi Transfer Sistemini,

b) ALES: Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavını,

c) Danışman: Enstitüde kayıtlı öğrenciye ders ve tez dönemlerinde rehberlik etmek üzere EYK tarafından atanan öğretim üyesini,

ç) EABD/EASD: Enstitü anabilim dalını/enstitü ana sanat dalını,

d) EABD/EASD kurulu: Enstitü anabilim dalı başkanının başkanlığında o bölümdeki tüm öğretim üyelerinden oluşan kurulu,

e) Enstitü: Sakarya Üniversitesine bağlı olarak lisansüstü eğitim-öğretim yapan enstitüleri,

f) Enstitü Kurulu (EK): Enstitü müdürünün başkanlığında, enstitü müdür yardımcıları ve enstitüde öğretim programları bulunan ve/veya ortak öğretim programı yürüten anabilim/ana sanat dalı başkanlarından oluşan kurulu,

g) Enstitü Yönetim Kurulu (EYK): Enstitü müdürünün başkanlığında, enstitü müdür yardımcıları ve müdürün göstereceği altı aday arasından EK tarafından seçilen üç öğretim üyesinden oluşan kurulu,

ğ) GANO: Genel ağırlıklı not ortalamasını,

h) İntihal: Başkalarının fikirlerini, metotlarını, verilerini veya eserlerini bilimsel kurallara uygun biçimde atf yapmadan kısmen veya tamamen kendi eseri gibi göstermeyi,

ı) Program: Yüksek lisans, doktora/sanatta yeterlik unvanlarına yönelik belirli sayıda ve belirli içerikte zorunlu ve seçmeli dersler ile doktora/sanatta yeterlik tez ve uygulamalarını,

i) Proje dersi: Öğretim üyesinin, tezsiz lisansüstü programda danışmanlık yapmakta olduğu öğrencisine verdiği dersi,

j) Rektör: Sakarya Üniversitesi Rektörünü,

k) Senato: Sakarya Üniversitesi Senatosunu,

l) Tez: Tezli yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik programı öğrencilerince hazırlanan tez çalışmasını,

m) Uzmanlık alanı dersi: Öğretim üyesinin, tezli yüksek lisans ve doktora programlarında danışmanlık yapmakta olduğu öğrencilerine verdiği dersi,

n) Üniversite: Sakarya Üniversitesini,

o) YÖK: Yükseköğretim Kurulunu,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Eğitim-Öğretime İlişkin Genel Esaslar

Öğretim dili

MADDE 5- (1) Öğretim dili programın dilidir.

(2) Ders, uygulama ve sınavların yabancı dilde yapılabilmesi için ilgili öğretim üyelerinin, 23/3/2016 tarihli ve 29662 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yükseköğretim Kurumlarında Yabancı Dil Öğretimi ve Yabancı Dille Öğretim Yapılmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelikte belirtilen şartları taşımaları gerekir.

Lisansüstü programların tez yazım dili

MADDE 6- (1) Tez yazım dili programın öğretim dili olmakla beraber ilgili mevzuat hükümleri kapsamında tez yazım dili farklı bir dil olarak da belirlenebilir.

Program ve yeni ders açılması

MADDE 7- (1) Enstitü ve bir EABD/EASD bünyesinde lisansüstü programı YÖK'ün belirlemiş olduğu lisansüstü program açma ölçütlerine uygun olmak koşuluyla, 3/3/1983 tarihli ve 17976 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Lisans Üstü Eğitim Öğretim Enstitülerinin Teşkilât ve İşleyiş Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde ilgili EABD/EASD başkanlığının teklifi, EABD/EASD kurulunun kararı, EK'nin uygun görüşü, Senatonun kabulü ve YÖK'ün onayı ile açılır.

(2) EABD/EASD'de açılması düşünülen yeni bir ders için, dersi verecek öğretim üyesi; dersin içeriği, gerekçesi ve kaynaklarını içeren müracaatını EABD/EASD başkanlığına yapar. EABD/EASD başkanlığının teklifi ve EABD/EASD kurulunun kararı sonrasında teklif edilen dersler EK'nin uygun görüşü ve Senato onayı ile açılır.

(3) Uzmanlık alanı dersi açılması ve yürütülmesi ile ilgili işlemler Senato tarafından belirlenen esaslara göre yürütülür.

(4) Enstitü bünyesinde yeni lisansüstü program açılması/kapatılması, müfredat oluşturulması ve güncelleme işlemlerine ilişkin hususlar Senato tarafından belirlenir.

Lisansüstü programlara başvuru ve kabul

MADDE 8- (1) Lisansüstü programa başvuru koşulları, kontenjanlar, ön kayıt ve kabule ilişkin süreçler, ilgili mevzuat hükümleri kapsamında Senatonun belirlediği esaslara göre düzenlenir.

(2) EABD/EASD'ler, öğrenci kabul edecekleri lisansüstü programlar için, öğrenci talep eden öğretim üyelerini, mezuniyet, yabancı dil, ALES ve benzeri başvuru koşullarını bağlı buldukları enstitüye sunar. Bu öneriler, ilgili EYK tarafından değerlendirildikten sonra Senato tarafından karara bağlanır ve ilgili enstitünün ve/veya EABD/EASD'nin internet sayfasında ilan edilir.

(3) Başvurular, belirtilen süre içinde ilgili enstitü müdürlüklerine yapılır.

(4) Başvuran adayların ilgili EABD/EASD tarafından belirlenen ve ilan edilen tüm koşulları sağlaması gerekir.

(5) Gerçeğe aykırı veya yanıltıcı beyan ve belgelerle lisansüstü programlara başvuru yapan ve programa kabul edilen adayların kayıtları yapılmaz ve yapılan kayıtları iptal edilir.

(6) Tezsiz yüksek lisans programlarında ALES puan şartı aranmaz.

(7) Tezli yüksek lisans programına başvuruda bulunacak adaylarda aranacak şartlar şunlardır:

a) Bir lisans diplomasına/YÖK tarafından denkliği kabul edilmiş bir lisans diplomasına veya geçici mezuniyet belgesine sahip olmaları gerekir.

b) ALES'ten başvurduğu programın puan türünde en az 55 puan veya YÖK tarafından ALES'e eşdeğer sayılan bir sınavdan eşdeğer bir puana sahip olmaları gerekir.

(8) Doktora programlarına başvuruda bulunacak adaylarda aranacak şartlar şunlardır:

a) Tezli yüksek lisans derecesi ile doktora programına başvuranların bir mezuniyet belgesine ve başvurduğu programın puan türünde en az 55 ALES puanına veya eşdeğeri sayılan bir sınavdan eşdeğer bir puana sahip olmaları gerekir.

b) Lisans derecesiyle doktora programına başvuranların lisans mezuniyet not ortalamalarının 4,00 üzerinden en az 3,00 veya muadili bir puan olması ve ALES'ten başvurduğu programın puan türünde en az 80 puandan az olmamak koşuluyla Senato tarafından belirlenen puan ve mezuniyet belgesine sahip olmaları gerekir.

c) Doktora programına öğrenci kabulünde anadilleri dışında YÖK tarafından kabul edilen merkezî yabancı dil sınavları ile eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından en az 55 puan veya ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından bu puan muadili bir puan alınması zorunlu olup, bu asgari puanlar EABD/EASD kurulunun önerisi, EK'nin teklifi ve Senato kararı ile yükseltilebilir.

(9) Sanatta yeterlik programına başvurabilmek için adayların lisans veya yüksek lisans diplomasına sahip olmaları ve güzel sanatlar fakülteleri ile konservatuvar mezunları ile diğer fakültelerin eşdeğer programlarından mezun olanların haricinde yüksek lisans derecesiyle başvuran adayların ALES sözel puan türünde en az 55 puandan, lisans derecesiyle başvuran adayların ise ALES sözel puan türünde en az 80 puandan az olmamak koşuluyla Senato tarafından belirlenen ALES puanına sahip olmaları gerekir. Lisans derecesiyle sanatta yeterlik programına başvuranların lisans mezuniyet not ortalamalarının 4,00 üzerinden en az 3,00 veya muadili bir puan olması gerekir.

(10) ALES ve eşdeğeri uluslararası sınav puanlarının geçerlilik süresi, sınavın açıklandığı tarihten itibaren ilgili sınavları yapan kurumun belirlediği geçerlik süresidir. Lisansüstü programa başvuru tarihinde geçerlilik süresinin dolmamış olması gerekir. Başvuru tarihinde geçerli olan belge programa kayıt tarihinde de geçerli sayılır.

(11) Gerekli durumlarda adaylar mülakata veya sınava çağrılabilir.

(12) Öğrencilerin kabulü, ilgili EYK tarafından karara bağlanır ve başvuru sonuçları ilgili enstitü müdürlüğü tarafından ilan edilir.

Lisansüstü programlara ilk kayıt

MADDE 9- (1) Lisansüstü programlara kesin kayda ilişkin süreçler, ilgili mevzuat hükümleri kapsamında Senatonun belirlediği esaslarla düzenlenir.

(2) Lisansüstü programlara kabul edilen öğrencilerin kayıtlarının kesinleşmesi için aşağıdaki koşullar aranır:

- a) Öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretine ilişkin yükümlülükleri yerine getirmek.
- b) Üniversitenin ilan ettiği diğer koşulları yerine getirmek.

(3) Kayıt için istenen belgelerin aslı veya Üniversite tarafından aslı görülerek onaylanacak örneği kabul edilir. Askerlik durumu ve adli sicil kaydına ilişkin olarak ise adayın beyanına dayanılarak işlem yapılır. Gerçeğe aykırı veya yanıltıcı beyan ve belgelerle kayıt hakkı kazanmış olanların tespiti halinde kayıtları yapılmaz, yapılmış ise buldukları yarıyla bakılmaksızın kayıtları iptal edilir; kendilerine verilmiş olan diploma dâhil tüm belgeler geçersiz sayılır ve haklarında yasal işlem başlatılır. Bu durumda olanlar öğrencilik statüsü kazanmamış sayılır ve öğrencilikle ilgili hiçbir haktan yararlanamazlar.

(4) Kayıt işlemlerini tamamlayan öğrencilere öğrenci kimlik belgesi düzenlenir. Kimlik belgesinde öğrenciyi tanıttıcı bilgiler yer alır.

(5) Kayıt işlemlerini süresi içinde yaptırmayanlar, Üniversite öğrencisi olma hakkından vazgeçmiş sayılır ve herhangi bir hak iddia edemezler. Bu adayların yerine yedek listedeki adaylar, sırasıyla ilan edilerek kabul edilir. İlanları ve bu ilanlara ilişkin güncellemeleri takip etme sorumluluğu adaylara aittir.

Bilimsel hazırlık programına öğrenci kabulü

MADDE 10- (1) Lisans/yüksek lisans derecesi kabul oldukları tezli yüksek lisans ve doktora programlarından farklı alanlarda olan adaylara eksikliklerini gidermek amacıyla ilgili EABD/EASD başkanlığı tarafından bilimsel hazırlık uygulanabilir.

(2) Bilimsel hazırlık programı farklı alanlardan veya aynı alandan olsa bile farklı yükseköğretim kurumlarından gelen öğrencilere uygulanabilir.

(3) Bilimsel hazırlık programında alınması gereken zorunlu dersler, yüksek lisans programları için lisans programlarından, doktora programları için lisans veya yüksek lisans programlarından alınabilir.

(4) Bilimsel hazırlık programına alınan öğrenci, bilimsel hazırlık derslerinin yanı sıra ilgili EABD başkanlığının önerisi ve EYK onayı ile lisansüstü programa yönelik dersler de alabilir. Bilimsel hazırlık programına kayıtlı olup da lisansüstü programdan ders alan öğrencinin lisansüstü program süresi başlatılır. Bilimsel hazırlık programını başarı ile tamamlayamayan öğrenci, yüksek lisans programında tez aşamasına, doktora programında yeterlik aşamasına geçemez.

(5) Bilimsel hazırlık programı ile ilgili ders kaydı, devam, sınavlar, ders notları, derslerden başarılı sayılma koşulları, ders tekrarı gibi konularda öğrenim gördüğü ilgili programa ilişkin esaslar uygulanır.

(6) Bilimsel hazırlık programında geçirilecek süre en fazla iki yarıyıl olup, yaz öğretimi bu süreye dâhil edilmez. Bu süre sonunda bilimsel hazırlık programı derslerinden başarılı olamayan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(7) Bilimsel hazırlık programında alınan dersler ilgili lisansüstü programını tamamlamak için gerekli görülen derslerin yerine geçemez, GANO'ya katılmaz ve kredi yükünden sayılmaz, not durum belgesinde gösterilir.

Özel öğrenci kabulü

MADDE 11- (1) Yurt içi veya yurt dışı bir yüksek lisans, doktora ya da sanatta yeterlik programına kayıtlı olan öğrenciler, kayıtlı olduğu enstitü müdürlüğünün onayı ile özel öğrenci olarak başvuru yapabilirler.

(2) Özel öğrenci kontenjanları ve kabulünde, ilgili mevzuat hükümleri ve Senato tarafından belirlenen esaslar uygulanır.

Lisansüstü programlar arası geçiş ve yatay geçiş

MADDE 12- (1) Yurt içindeki veya yurt dışındaki bir yükseköğretim kurumunda lisansüstü programlarda bir yarıyıl kayıtlı Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı veya yabancı uyruklu öğrencilerin, yatay geçiş ile kabulüne ilişkin olarak, ilgili mevzuat hükümleri ve Senato tarafından belirlenen esaslar uygulanır.

Yabancı uyruklu öğrenci, özel şartlı öğrenci, bütünlük yüksek lisans ve iş deneyimli öğrenci kabulü

MADDE 13- (1) Yabancı uyruklu öğrenciler ile özel şartlı, bütünlük yüksek lisans ve iş deneyimli öğrencilerin kabulünde ilgili mevzuat hükümleri ve Senato tarafından belirlenen esaslar uygulanır.

Katkı payı ve öğrenim ücreti

MADDE 14- (1) Lisansüstü programlara kayıt hakkı kazanan ve kayıtlı öğrenciler, güz ve bahar yarıyılları başında, akademik takvimde belirtilen tarihlerde, katkı payı ve/veya öğrenim ücretini ödemekle yükümlüdür. Süresi içinde katkı payı veya öğrenim ücretini ödemeyen ve mazeretleri ilgili EYK'de kabul edilmeyen öğrenciler o dönem için kayıt yaptıramaz ve öğrencilik haklarından yararlanamaz.

(2) Program süresini aşan öğrenciler 2547 sayılı Kanununun 46 ncı maddesi hükümlerine göre katkı payı veya öğrenim ücreti öderler.

Kayıt yenileme, derslerin açılması, ders değiştirme, farklı üniversiteden, enstitüden ders alma

MADDE 15- (1) Her öğrenci, akademik takvimde belirtilen süreler içinde ders alma işlemlerini tamamlayarak ilgili yarıyıl için kaydını yeniler. Belirtilen sürede kaydını yenilemeyen öğrenci, o yarıyıldaki derslere ve sınavlara giremez.

(2) Öğrencinin, Senato tarafından kabul edilen haklı ve geçerli nedenlere dayalı bir mazereti yoksa her yarıyıldaki kaydını yenilemek zorundadır. Mazereti sebebiyle kaydını belirlenen süre içinde yenilemeyen öğrenci, mazereti ilgili EYK tarafından kabul edildiği takdirde akademik takvimde belirlenen ek süre içinde kaydını yenileyebilir.

(3) Öğrencinin kayıt yenilemediği yarıyıl öğrenim süresinden sayılır.

(4) Öğrenciler başarısız oldukları seçmeli dersi ileri ki bir kayıt döneminde derse devam hükümlerine göre tekrar alabilir.

(5) İlgili yarıyıl için EABD/EASD başkanlığı tarafından lisansüstü programlara ait zorunlu ve hangi seçmeli derslerin açılacağı, ders programı ve bu derslerin hangi öğretim üyesi tarafından verileceği Sakarya Üniversitesi Bilgi Sisteminde belirtilir ve ilgili EYK kararı ile belirlenir. EYK kararını takiben Senatonun onayına sunulur. Bir yarıyıldaki açılacak ders ve dersi verecek öğretim üyelerinin görevlendirilmeleri Senato onayı ile gerçekleşir.

(6) İlgili yarıyıldaki açılan derslerin listesi ile haftalık ders programları, Sakarya Üniversitesi Bilgi Sistemi tarafından duyurulur.

(7) Enstitü programlarında; lisans, tezli yüksek lisans ve doktora programlarında aynı içerikle ders açılmaz. İkinci öğretim tezli yüksek lisans programlarında bu fıkra hükmü uygulanmaz.

(8) EABD/EASD başkanlığının gerekçeli önerisi, EYK'nin uygun görüşü ve Senato kararı ile bazı dersler sadece uzaktan öğretim veya hem uzaktan hem de örgün öğretim yoluyla yürütülebilir. Uzaktan öğretimde 2547 sayılı Kanununun 44 üncü maddesinin (e) bendi hükümleri uygulanır.

(9) Lisansüstü programlara kayıt hakkı elde eden adaylar ile öğrenimine devam eden öğrencilerin kayıt yenileme işlemleri, öğrencilerin kayıt yaptıkları ders ya da derslerin açılması durumu, açılmayan dersin yerine ders alma, farklı üniversiteden/enstitüden ders alma durumları akademik takvimde belirlenen süreler içinde Senato tarafından belirlenen esaslara göre yürütülür.

Kredi aktarma ve ders muafiyeti

MADDE 16- (1) Enstitü bünyesinde kredi aktarma ve ders muafiyeti işlemleri Senato tarafından belirlenen esaslara göre yürütülür.

Danışman

MADDE 17- (1) Tezli yüksek lisans, tezsiz yüksek lisans ve doktora/sanatta yeterlik programlarına tez/proje danışmanlık yükü verilecek öğretim üyelerinde aranacak kriterler, danışman belirleme, ortak danışman atama ve danışman/proje danışmanı değişikliğiyle ilgili hususlar Senato tarafından belirlenir.

Ölçme ve değerlendirme

MADDE 18- (1) Öğrencilere kayıtlı oldukları yarıyıl sonunda her ders için bir harf notu verilir. Bu harf notu dersi veren öğretim üyesi tarafından takdir olunur. Öğrencinin başarısı, ilgili dersin dönem başında ilan edilen ders tanıtım formunda belirtilen değerlendirme yöntemi ve başarı kriterleri ile değerlendirilir. Harf notunun takdirinde öğrencinin yarıyıl içi ve yarıyıl sonu sınavındaki başarısı ile ders ve uygulamalara devamı göz önünde bulundurulur.

(2) Ara sınavlar ve/veya dönem içi çalışmalar, dönem sonu sınavı ve/veya dönem sonu proje çalışması 100 puan üzerinden değerlendirilir. Öğrencinin ilgili dersten başarılı sayılabilmesi için yüksek lisansta başarı harf notu en az CC; doktora ve sanatta yeterlik programlarında başarı harf notu en az CB olmak zorundadır.

(3) Öğrenci zorunlu derslerini başarmakla yükümlüdür. Başarısız olduğu seçmeli bir dersi tekrar alabilir, yerine başka bir dersi seçebilir.

(4) Uzmanlık alanı ve tezsiz yüksek lisans programlarında proje dersi not ortalamasına katılmaz ve YT/YZ/DZ şeklinde değerlendirilir.

(5) Tez çalışması başarılı veya başarısız notu ile değerlendirilir ve not ortalamasına katılmaz. Not durum belgesinde YT/YZ şeklinde gösterilir.

(6) Öğrenciler kayıt yaptırdığı dersin en az %70'ine devam etmek zorundadır. Devam durumları, öğretim üyesi tarafından takip edilir ve değerlendirilir. Devam şartını yerine getirmeyen öğrenci yarıyıl sonu ve mazeret sınavlarına giremez.

(7) Not ortalaması hesaplarına katılan harf notlarının katsayısı ve puanı aşağıda belirtilmiştir:

<u>Harf Notu</u>	<u>Başarı Notu</u>	<u>Puan</u>	<u>Yüksek Lisans Başarı Durumu</u>	<u>Doktora Başarı Durumu</u>
AA	4,00	90-100	Başarılı	Başarılı
BA	3,50	85-89,99	Başarılı	Başarılı
BB	3,00	80-84,99	Başarılı	Başarılı
CB	2,50	75-79,99	Başarılı	Başarılı
CC	2,00	65-74,99	Başarılı	Başarısız
FF	0,00	64,99 ve altı	Başarısız	Başarısız
MU	--	--	Muaf	Muaf
GR	0,00	0	Girmedi	Girmedi
DZ	0,00	0	Devamsız	Devamsız
YT	--	--	Başarılı	Başarılı
YZ	--	--	Başarısız	Başarısız

Genel ağırlıklı not ortalaması

MADDE 19- (1) GANO; her bir dersten elde edilen başarı notu katsayısının AKTS kredisi ile çarpılıp toplam AKTS kredisine bölünmesi sonucunda bulunan değerdir.

(2) GANO hesabında virgülden sonra üç haneli işlem yürütülür ve gösterim iki hane üzerinden yapılır. Yuvarlama işleminde virgülden sonraki üçüncü hane 0-4 ise aşağı, 5-9 ise yukarı yuvarlama yapılır.

(3) GANO'sunu yükseltmek isteyen öğrenciler, ders tekrarı yapabilir. Dersin tekrarlandığı yarıyıldan alınan en son başarı harf notu geçerlidir.

Kayıt silme

MADDE 20- (1) Öğrencinin;

a) 2547 sayılı Kanununun 54 üncü maddesi hükümlerine göre yükseköğretim kurumundan çıkarma cezası alması,

b) Öğrencinin ders ve tez dönemlerinde başarısız olması ve azamî süreler içerisinde programları tamamlayamaması,

c) Tezli yüksek lisans ve doktora programlarında üst üste iki veya aralıklı üç yarıyıl kayıt yenilememesi,

ç) Tezli yüksek lisans ve doktora öğrencilerinin uzmanlık alan dersinden iki kez üst üste veya aralıklı üç kez başarısız olması,

durumunda EYK kararıyla kaydı silinir.

(2) Kendi isteği ile kaydını sildirmek isteyen öğrencinin yazılı olarak başvurduğu tarih itibarıyla EYK kararına ihtiyaç olmaksızın kaydı silinir.

(3) Kaydı silinen öğrencinin durumu ilgili birim ve kurumlara bildirilir ve ödemiş olduğu katkı payı veya öğrenim ücretleri iade edilmez.

Disiplin

MADDE 21- (1) Lisansüstü öğrencilerinin disiplin iş ve işlemlerinde, 2547 sayılı Kanununun 54 üncü maddesi hükümleri uygulanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Tezli Yüksek Lisans Programı

Amaç

MADDE 22- (1) Tezli yüksek lisans programının amacı; öğrenciye bilimsel araştırma yapma becerisinin yanında bilgiye erişme, değerlendirme, yorumlama, eleştiri ve çözüm önerisi getirebilme yetkinliğini kazandırmaktır. Tezli yüksek lisans programları ikinci öğretim programı olarak da yürütülebilir.

AKTS kredi yükü

MADDE 23- (1) Tezli yüksek lisans programı toplam yirmi bir krediden az olmamak koşuluyla en az yedi ders, bir seminer dersi ve tez çalışmasından oluşur. Seminer dersi ve tez çalışması kredisiz olup başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Tezli yüksek lisans programı bir eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla seminer dersi dahil en az sekiz ders ve tez çalışması olmak üzere toplam en az 120 AKTS kredisinden oluşur.

Başarı denetlemesi ve süre

MADDE 24- (1) Tezli yüksek lisans programı bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın en az üç en çok altı yarıyıldan tamamlanır.

(2) Tezli yüksek lisans yapan öğrencinin tez aşamasına geçebilmesi için GANO 2,50'den az olamaz.

(3) Öğretim planında yer alan derslerini dört yarıyıl sonunda başarıyla tamamlayamayan veya bu süre içerisinde 2,50 GANO sağlayamayan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(4) Altı yarıyıl sonunda tezini teslim etmeyen, tez savunma sınavında başarısız olan veya mazeretsiz bir şekilde tez savunma sınavına girmeyen öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

Yüksek lisans tez konusunun belirlenmesi

MADDE 25- (1) Öğrenci tez konusu belirleme/değişiklik talebini Sakarya Üniversitesi Bilgi Sistemi üzerinden danışman onayına sunar. Danışmanın onayı, EABD/EASD başkanlığının onayı ve EYK kararı ile kesinleşir. Herhangi bir aşamada onay verilmemesi durumunda tez konusu önerisi/değişikliği süreci tekrar başlar.

(2) Akademik takvimde belirtilen süreler içerisinde tez konusu öneren veya değiştiren öğrenci, öğrenim süresi içinde EYK karar tarihinden itibaren en erken ilgili dönem sonunda tezini teslim edebilir.

(3) Dönem içerisinde tez konusu öneren veya değiştiren öğrenciler en erken takip eden dönemin sonunda tezini teslim edebilir.

Yüksek lisans tezinin sonuçlanması

MADDE 26- (1) Yüksek lisans tezinin sonuçlandırılması için öğrencinin;

a) Tezini Senato tarafından belirlenen tez yazım kılavuzuna uygun biçimde yazarak danışmanına sunması,

b) Danışmanın tezin savunulabilir veya savunulamaz olduğuna ilişkin görüş yazısı ile birlikte tezi enstitüye teslim etmesi,

c) Senato tarafından belirlenen yüksek lisans yayın ve/veya proje koşullarını sağlaması,

ç) Senato tarafından belirlenen diğer koşulların sağlaması,

d) Tezini jüri önünde sözlü olarak savunması, gerekir.

Tez savunma jürisi

MADDE 27- (1) Tez savunma jürisinin oluşumuna ilişkin esaslar şunlardır:

a) Jüri, tez danışmanı ve ilgili EABD/EASD başkanlığının önerisi ve EYK onayı ile atanır. Jüri, biri öğrencinin tez danışmanı, en az biri de Üniversite dışından olmak üzere üç veya beş öğretim üyesinden oluşur.

b) Jürinin üç kişiden oluşması durumunda EABD/EASD başkanlığı enstitüye, tez teslim formu ile danışman hariç EABD/EASD içinden üç, Üniversite dışından üç olmak üzere toplam altı öğretim üyesi önerir. Gerekli görülmesi durumunda EYK önerilen jüri üye sayısını arttırabilir. Üç kişiden oluşan jürilerde ortak danışman jüride görev alamaz.

c) Beş kişiden oluşan jürilerde ortak danışman jüride yer alabilir. Jüriyi belirlemek üzere, ilgili EABD/EASD başkanlığı enstitüye, tez teslim formu ile danışman ve ortak danışman hariç EABD/EASD içinden beş, Üniversite dışından üç olmak üzere toplam sekiz öğretim üyesi önerir. Gerekli görülmesi durumunda EYK önerilen jüri üye sayısını arttırabilir.

ç) EYK önerilen öğretim üyeleri arasından sıralamaya bakılmaksızın savunma jürisini oluşturur. Önerilen jüri üyelerinin uzmanlık alanları ile öğrencinin tez konusunun uyumlu olması gerekir.

d) Tez yazım kılavuzuna uygun olarak yazılmayan tezlerin EYK tarafından savunma jürileri oluşturulmaz.

Tez savunma sınavı

MADDE 28- (1) Tez savunma sınavıyla ilgili esaslar şunlardır:

a) Enstitü söz konusu teze ilişkin Üniversitenin belirlemiş olduğu intihal yazılım programından alınan benzerlik raporunu danışman ve jüri üyelerine gönderir.

b) Danışman ve jüri üyeleri rapordaki verilerde gerçek bir intihalin tespiti halinde gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere tezi EYK'ya gönderir.

c) Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren yedi günden erken olmamak üzere en bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez savunma sınavına alır.

ç) Zorunlu nedenlerle jüriye katılamayacak üyeler, katılamama gerekçelerini tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç yedi gün içinde öğrencinin danışmanına ve enstitü müdürlüğüne yazılı olarak bildirir. Gerekçesiz bir şekilde tez savunma sınavına katılmayan veya mazeretleri EYK tarafından uygun bulunmayan jüri üyesi öğretim üyelerine EABD/EASD başkanlığının önerisi ve EYK kararı ile bir yıl süre ile yeni danışmanlık ve lisansüstü ders verilmez.

d) Tez savunma sınavı tarihi danışman tarafından belirlenerek, sınav tarihinden en az yedi gün önce enstitüye bildirilir. Sınav öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak gerçekleştirilir.

e) Tez savunma sınavı, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümlerinden oluşur. Sınav esnasında öğrenciye yalnız jüri üyeleri soru sorabilir.

f) Tez savunma sınavının tamamlanmasından sonra jüri üyeleri, tez çalışmasını salt çoğunlukla başarılı/başarısız veya düzeltme kararı ile değerlendirir. Bu karar danışman öğretim üyesi tarafından tez savunma sınavını izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir.

g) Geçerli bir mazereti olmaksızın tez savunma sınavına katılmayan veya tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

ğ) Düzeltme kararının verilmesi halinde, tezin düzeltilmesi için öğrenciye en fazla üç ay süre tanınır. Danışman düzeltme sınavı tarihinden en az yedi gün önce tezin savunulabilir veya savunulamaz olduğuna ilişkin görüş yazısı ile birlikte tezi ve benzerlik raporunu enstitüye teslim eder. Enstitü benzerlik raporunu jüri üyelerine iletir. Tezin savunulabilir olduğuna dair görüş yazısı alan öğrenci aynı jüri önünde tezini yeniden savunur.

h) Düzeltme kararı sonunda üç ay içerisinde tezi enstitüye teslim etmeyen, geçerli bir mazereti olmaksızın tez savunma sınavına katılmayan ya da savunma sınavı sonunda başarısız sayılan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

Tezli lisansüstü programlarda tez çalışmasından başarısız olan öğrencilere tezsiz yüksek lisans diploması verilmesi

MADDE 29- (1) Tez çalışması jüri tarafından reddedilen tezli yüksek lisans öğrencilerine, öğrencinin talep etmesi durumunda, ilgili tezsiz yüksek lisans programının ders kredi yükü, proje yazımı, öğrenim ücreti ve diğer gereklerini yerine getirmiş olmak kaydıyla ilgili programın tezsiz yüksek lisans diploması verilebilir.

(2) Tezsiz yüksek lisans ders kredi yükü, proje yazımı ve benzeri gereklerini yerine getirebilmesi için öğrenciye Senato tarafından belirlenen esaslar uygulanır. Bu durumda yapılan başvurular EABD/EASD başkanlığının önerisi ve EYK kararı ile sonuçlandırılır.

Diploma

MADDE 30- (1) Tezi kabul edilen öğrenci; tez savunma sınav tarihini takip eden bir ay içerisinde tezinin en az üç adet ciltlenmiş ve elektronik ortamda kaydedilmiş kopyasını ve YÖK tarafından istenen belge ve dokümanları tamamlayarak enstitüye teslim eder. EYK kararı ile öğrenci yüksek lisans derecesi almaya hak kazanır.

(2) EYK talep halinde teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azamî süresinin dolması halinde enstitü ile ilişkisi kesilir.

(3) Yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin kayıtlı olduğu EABD/EASD'deki programın onaylanmış adı, mezuniyet tarihi, diploma numarası ve T.C. kimlik numarası bulunur.

(4) Mezuniyet tarihi tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının teslim edildiği tarihtir.

(5) Öğrenciye diploma ile birlikte program süresince almış olduğu derslerin not dökümü verilir.

(6) Tezin tesliminden itibaren üç ay içinde yüksek lisans tezinin bir kopyası elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere enstitü tarafından YÖK'e gönderilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Tezsiz Yüksek Lisans Programı

Amaç

MADDE 31- (1) Tezsiz yüksek lisans programının amacı; öğrenciye mesleki konuda bilgi kazandırmak ve mevcut bilginin uygulamada nasıl kullanılacağını göstermektir. Tezsiz yüksek lisans programları ikinci öğretim ve uzaktan eğitim olarak da Senato tarafından belirlenen esaslara göre yürütülür.

AKTS kredi yükü

MADDE 32- (1) Tezsiz yüksek lisans programı toplam otuz krediden ve 60 AKTS'den az olmamak kaydıyla en az on ders ile dönem projesi dersinden oluşur. Öğrenci, dönem projesi dersinin alındığı yarıyıldan önce dönem projesi dersine kayıt yaptırmak ve yarıyıl sonunda yazılı proje ve/veya rapor vermek zorundadır.

Başarı denetlemesi ve süre

MADDE 33- (1) Tezsiz yüksek lisans programı her dönem için kayıt yaptıran öğrencinin başarılı olarak kabul edilmesine bakılmaksızın en az iki en çok üç yarıyıldan tamamlanır.

(2) Öğretim planında yer alan derslerini başarıyla tamamlayamayan veya azami süre sonunda 2,50 GANO'yu sağlayamayan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

Proje danışmanı, çalışma konusu belirlenmesi

MADDE 34- (1) Öğrenci tez konusu belirleme/değişiklik talebini Sakarya Üniversitesi Bilgi Sistemi üzerinden gerçekleştirir ve proje konusu danışman onayı ile kesinleşir.

(2) Proje dersi danışmanı atanması Senato tarafından belirlenen esaslara göre yürütülür.

Proje dersinin sonuçlandırılması

MADDE 35- (1) Öğrenci proje dersine ait raporunu akademik takvimde belirlenen tarihlerde Sakarya Üniversitesi Bilgi Sistemi üzerinden yüklemek zorundadır.

(2) Danışman öğretim üyesi yüklenen proje raporunu YT/YZ olarak değerlendirir.

(3) Proje dersi raporunu süresi içinde yüklemeyen öğrenci GR olarak değerlendirilir.

Diploma

MADDE 36- (1) EABD/EASD başkanlığının öngördüğü zorunlu ve seçimsel derslerini başarı ile tamamlayan ve mezuniyet not ortalaması koşulunu sağlayan öğrenci, EYK kararı ile tezsiz yüksek lisans derecesi almaya hak kazanır.

(2) Tezsiz yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin kayıtlı olduğu EABD/EASD'deki programın onaylanmış adı, öğretim türü, mezuniyet tarihi, diploma numarası ve T.C. kimlik numarası bulunur.

(3) Öğrenciye diploma ile birlikte program süresince almış olduğu derslerin not dökümü verilir.

Tezli yüksek lisans programlarına geçiş

MADDE 37- (1) Tezsiz yüksek lisans programına devam edenler, Üniversitenin tezli yüksek lisans programı için belirlenmiş olan asgari şartları yerine getirmek kaydıyla, tezli yüksek lisans programına geçiş yapabilirler. Bu durumda tezsiz yüksek lisans programında alınan dersler EYK kararıyla tezli yüksek lisans programındaki derslerin yerine sayılabilir. Tezli yüksek lisans programına geçiş koşulları Senato tarafından belirlenir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Doktora Programı

Amaç

MADDE 38- (1) Doktora programının amacı; öğrenciye bağımsız araştırma yapma, bilimsel olayları geniş ve derin bir bakış açısı ile irdeleyerek yorum yapma, analiz etme ve yeni sentezlere ulaşmak için gerekli adımları belirleme yeteneği kazandırmaktır.

(2) Doktora çalışması sonunda hazırlanacak tezin, bilime yenilik getirme, yeni bir bilimsel yöntem geliştirme, bilinen bir yöntemi yeni bir alana uygulama niteliklerinden en az birini yerine getirmesi gerekir.

AKTS kredi yükü

MADDE 39- (1) Doktora programı, tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için toplam yirmi bir krediden ve bir eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS'den az olmamak koşuluyla en az yedi ders, seminer, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışması olmak üzere en az 240 AKTS kredisinden oluşur. Lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için de en az kırk iki kredilik 14 ders, seminer, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışması olmak üzere toplam en az 300 AKTS kredisinden oluşur.

Başarı denetlemesi ve süre

MADDE 40- (1) Doktora yapan öğrencinin; yeterlik sınavına girebilmesi için GANO'sunun en az 3,00 olması gerekir.

(2) Doktora programı, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için sekiz yarıyıl olup azami tamamlama süresi on iki; lisans derecesi ile kabul edilenler için on yarıyıl olup azamî tamamlama süresi on dört yarıyıldır.

(3) Doktora programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azamî süresi tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yarıyıldır. Bu süre içinde derslerini başarıyla tamamlayamayan veya GANO'su en az 3,00 olmayan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(4) Derslerini başarıyla bitiren, yeterlik sınavında başarılı bulunan ve tez önerisi kabul edilen, ancak tez çalışmasını ikinci fıkrada belirtilen on iki veya on dört yarıyıl sonuna kadar tamamlayamayan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

Yeterlik sınavı

MADDE 41- (1) Yeterlik sınavı, zorunlu ve/veya seçimli derslerini tamamlayan öğrencinin alanındaki temel konular ve kavramlar ile doktora çalışmasıyla ilgili bilimsel araştırma derinliğine sahip olup olmadığının ölçülmesidir.

(2) Doktora yeterlik sınavları Ocak-Haziran ve Temmuz-Aralık ayları arasında olmak üzere yılda iki defa yapılır.

(3) Tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilen öğrenciler en geç beşinci, lisans derecesi ile kabul edilen öğrenciler en geç yedinci yarıyıldan itibaren yeterlik sınavına girmek zorundadır.

(4) Doktora yeterlik sınavına girebilmek için öğrencinin tüm derslerini başarıyla tamamlaması ve GANO'sunun en az 3,00 olması gerekir. GANO'su 3,00'in altında olan öğrenciler, bu şartı sağlayana kadar danışmanın uygun göreceği ders/dersleri alır. Bu derslerin alımı sırasında geçen süre, azamî süreden kullanılmış sayılır.

(5) Yeterlik sınavları, EABD başkanlığı tarafından ilgili EABD'de görev yapan öğretim üyeleri arasından önerilen ve EYK tarafından onaylanan beş kişilik doktora yeterlik komitesi tarafından düzenlenir ve yürütülür. EABD başkanı doktora yeterlik komitesinin başkanıdır. EABD başkanı hariç diğer komite üyelerinin görev süresi üç yıldır. Komiteden ayrılan öğretim üyesi yerine EABD başkanlığının gerekçeli önerisi ve EYK kararı ile yeni bir üye atanır. Yeni üyenin görev süresi komitenin kalan görev süresi ile aynıdır.

(6) Doktora yeterlik komitesi; sınavları hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek amacıyla, tamamı ilgili alandan olmak üzere danışman dahil dördü Üniversite dışından dokuz kişilik sınav jürisini önerir. Her öğrenci için en az ikisi Üniversite dışından olmak şartı ile beş kişilik yeterlik jürisi EYK kararı ile belirlenir. Gerekli görülmesi durumunda EYK önerilen jüri üye sayısını arttırabilir.

(7) Yeterlik sınavı tarihi danışman tarafından belirlenerek, sınav tarihinden en az yedi gün önce yazılı olarak enstitüye bildirilir. Sınav; öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak gerçekleştirilir.

(8) Yeterlik sınavından başarısız olan öğrenci başarısız olduğu bölümden/bölgülerden bir sonraki yarıyıldan aynı jüri önünde tekrar sınava alınır. Bu sınavda da başarısız olan veya sınava girmeyen öğrencinin kayıt yenileyip yenilemediğine bakılmaksızın enstitü ile ilişkisi kesilir.

(9) Doktora yeterlik sınav jürisi öğrencinin yazılı ve sözlü sınavlardaki başarı durumlarını değerlendirerek öğrencinin başarılı veya başarısız olduğuna salt çoğunlukla karar verir. Bu karar, doktora yeterlik komitesi başkanlığınca yeterlik sınavını izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir.

(10) Zorunlu nedenlerle jüriye katılamayacak üyeler gerekçelerini, yeterlik sınavından önce danışman öğretim üyesine ve enstitü müdürlüğüne yazılı olarak bildirir. Gerekçesiz bir şekilde yeterlik sınavına katılmayan veya mazeretleri EYK tarafından uygun bulunmayan jüri öğretim üyelerine EABD başkanlığının önerisi ve EYK kararı ile bir yıl süre ile jüri üyeliği, yeni danışmanlık ve lisansüstü ders verilmez.

(11) Yeterlik sınavına ilişkin diğer hususlar Senato tarafından belirlenir.

Tez izleme komitesinin oluşturulması, tez öneri sınavı ve tez izleme sınavları

MADDE 42- (1) Yeterlik sınavında başarılı bulunan öğrenci için, enstitünün talebi, ilgili EABD başkanlığının önerisi ve EYK onayı ile yeterlik sınavını takip eden bir ay içinde tez izleme komitesi oluşturulur.

(2) Tez önerisi savunma sınavı ile takip eden tez izleme sınavları söz konusu komite tarafından yapılır.

(3) Tez izleme komitesi, EABD başkanlığınca önerilen altı öğretim üyesi içinden, danışmanından başka ilgili EABD içinden ve dışından birer üye olmak üzere sıralamaya bakılmaksızın EYK tarafından seçilen üç öğretim üyesinden oluşur. Gerekli görülmesi durumunda EYK önerilen jüri üye sayısını arttırabilir.

(4) Tez izleme komitesinin kurulmasından sonraki dönemlerde, ilgili EABD başkanlığının gerekçeli önerisi ve EYK kararı ile üyelere değişiklik yapılabilir.

(5) Doktora yeterlik sınavını başarı ile tamamlayan öğrenci, sınav tarihini takip eden en geç altı ay içinde, yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini tez izleme komitesi önünde sözlü olarak savunur.

(6) Öğrenci, tez önerisi ile ilgili yazılı bir raporu sözlü savunmadan en az on beş gün önce komite üyelerine dağıtır.

(7) Tez önerisi savunma sınavı tarihi yedi gün önce enstitüye danışmanı tarafından yazılı olarak bildirilir.

(8) EYK tarafından kabul edilmiş bir mazereti bulunmadan komiteye süresi içinde tez öneri raporu sunmayan veya ilan edilen gün ve saatte tez öneri sınavına girmeyen öğrencinin tez önerisi reddedilmiş sayılır.

(9) Tez önerisinin kabul edilmesi durumunda tez konusu, EYK kararı ile onaylanır.

(10) Tez önerisi kabul edilen öğrenci için tez izleme komitesi yılda iki kez toplanır.

(11) Tez izleme sınavı sonucunda öğrencinin tez çalışması, tez izleme komitesi tarafından başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir.

(12) EYK tarafından kabul edilmiş bir mazereti bulunmadan enstitüye süresi içinde tez izleme raporu sunmayan veya ilan edilen gün ve saatte tez izleme sınavına girmeyen öğrencinin tez izleme sınavı başarısız sayılır.

(13) Tez önerisi savunma sınavı sonucunda tez konusu kabul edilen, ancak takip eden tez izleme sınavları sonucunda tez konusu değişikliğinin söz konusu olduğu hallerde, komite konuya ilişkin bir rapor hazırlar ve enstitüye sunar. EYK tarafından incelenen rapor uygun görüldüğü takdirde EYK kararı tarihi itibarıyla en geç altı ay içerisinde öğrenci tekrar tez önerisi savunma sınavına girer.

(14) Tez izleme komitesi tarafından tez konusu değiştirilen öğrencinin yeni bir tez önerisi sunması, en az üç tez izleme sınavına girmesi ve başarılı olması zorunludur.

(15) Tez izleme komitesinin oluşturulması, tez öneri sınavı ve tez izleme sınavlarına ilişkin diğer hususlar Senato tarafından belirlenir.

Doktora tezinin sonuçlanması

MADDE 43- (1) Doktora tezinin sonuçlandırılması için öğrencinin;

a) Tezini Senato tarafından belirlenen tez yazım kılavuzuna uygun biçimde yazarak danışmanına sunması,

b) Danışmanının tezin savunulabilir veya savunulamaz olduğuna ilişkin görüş yazısı ile birlikte tezi enstitüye teslim etmesi,

c) En az üç başarılı tez izleme komitesi raporu sunması,

ç) Senato tarafından belirlenen doktora yayın ve/veya proje koşullarını sağlaması,

d) Tezini enstitüye teslim edip jüri önünde sözlü olarak savunması,

gerekir.

Tez savunma jürisi

MADDE 44- (1) Tez savunma jürisinin oluşumuna ilişkin esaslar şunlardır:

a) Jüri, üçü öğrencinin tez izleme komitesinde yer alan öğretim üyeleri ve ikisi başka bir yükseköğretim kurumunun öğretim üyesi olmak üzere beş kişiden oluşur.

b) Farklı bir yükseköğretim kurumundan dört, Üniversiteden üç öğretim üyesi olmak üzere toplam yedi öğretim üyesi EABD başkanlığı tarafından önerilir. Ortak danışman oy hakkı olmaksızın jüride yer alabilir. Gerekli görülmesi durumunda EYK önerilen jüri üye sayısını artırabilir.

c) Jüri, danışman ve ilgili EABD başkanlığının önerdiği öğretim üyeleri arasından sıralamaya bakılmaksızın EYK kararı ile oluşturulur. Önerilen jüri üyelerinin uzmanlık alanları ile öğrencinin tez konusunun uyumlu olması gerekir.

ç) Tez yazım kılavuzuna uygun olarak yazılmayan tezlerin EYK tarafından savunma jürileri oluşturulmaz.

Tez savunma sınavı

MADDE 45- (1) Tez savunma sınavına ilişkin esaslar şunlardır:

a) Enstitü söz konusu teze ilişkin Üniversitenin belirlemiş olduğu intihal yazılım programından alınan benzerlik raporunu danışman ve jüri üyelerine gönderir.

b) Danışman ve jüri üyeleri rapordaki verilerde gerçek bir intihalin tespiti halinde gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere tezi EYK'ya gönderir.

c) Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren on beş günden erken olmamak üzere en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez savunma sınavına alır.

ç) Zorunlu nedenlerle jüriye katılamayacak üyeler, katılamama gerekçelerini tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren yedi gün içinde danışman öğretim üyesine ve ilgili enstitü müdürlüğüne yazılı olarak bildirir. Gerekçesiz bir şekilde tez savunma sınavına katılmayan veya mazeretleri EYK tarafından uygun bulunmayan jüri öğretim üyelerine EABD başkanlığının önerisi ve EYK kararı ile bir yıl süre ile yeni danışmanlık ve lisansüstü ders verilmez.

d) Tez savunma sınavı tarihi danışman tarafından belirlenerek, sınav tarihinden en az yedi gün önce enstitüye bildirilir. Sınav; öğretim üyeleri, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak gerçekleştirilir.

e) Tez savunma sınavı, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümlerinden oluşur. Sınav esnasında öğrenciye yalnız jüri üyeleri soru sorabilir.

f) Tez savunma sınavının tamamlanmasından sonra jüri üyeleri tez çalışmasını salt çoğunlukla başarılı/başarısız veya düzeltme kararı ile değerlendirir. Danışman öğretim üyesi tarafından tez savunma sınavını izleyen üç gün içinde

jüri üyeleri tarafından hazırlanan jüri değerlendirme rapor formları ile birlikte tez savunma tutanağı ilgili enstitüye teslim edilir.

g) Geçerli bir mazereti olmaksızın tez savunma sınavına katılmayan ya da savunma sınavı sonunda başarısız bulunan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

ğ) Düzeltme kararının verilmesi halinde, tezin düzeltilmesi için öğrenciye en fazla altı ay süre tanınır. Danışman sınav tarihinden en az on beş gün önce tezin savunulabilir veya savunulamaz olduğuna ilişkin görüş yazısı ile birlikte tezi enstitüye teslim eder. Enstitü benzerlik raporunu jüri üyelerine iletir. Öğrenci aynı jüri önünde tezini yeniden savunur.

h) Düzeltme kararı sonunda altı ay içerisinde tezi enstitüye teslim etmeyen, geçerli bir mazereti olmaksızın tez savunma sınavına katılmayan ya da savunma sınavı sonunda başarısız sayılan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

Doktora diploması

MADDE 46- (1) Tezi kabul edilen öğrenci; tez savunma sınav tarihini takip eden bir ay içerisinde tezinin üç adet ciltlenmiş ve elektronik ortamda kaydedilmiş kopyasını ve YÖK tarafından istenen belge ve dokümanları tamamlayarak enstitüye teslim eder. Tez teslim şartını yerine getiren öğrenci, EYK kararı ile doktora derecesi almaya hak kazanır.

(2) EYK talep halinde teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azamî süresinin dolması halinde enstitü ile ilişkisi kesilir.

(3) Doktora diploması üzerinde öğrencinin kayıtlı olduğu EABD/EASD'deki programın onaylanmış adı, mezuniyet tarihi, diploma numarası ve T.C. kimlik numarası bulunur.

(4) Mezuniyet tarihi tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının enstitüye teslim edildiği tarihtir.

(5) Öğrenciye diploma ile birlikte program süresince almış olduğu derslerin not dökümü verilir.

(6) Tezin tesliminden itibaren üç ay içinde doktora tezinin bir kopyası elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere enstitü tarafından YÖK'e gönderilir.

ALTINCI BÖLÜM

Sanatta Yeterlik Programı

Amaç

MADDE 47- (1) Sanatta yeterlik programı, özgün bir sanat eserinin ortaya konulmasını, müzik ve sahne sanatlarında ise üstün bir uygulama ve yaratıcılığı amaçlayan doktora eşdeğeri bir yükseköğretim programıdır.

AKTS kredi yükü

MADDE 48- (1) Sanatta yeterlik programı tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için toplam yirmi bir krediden ve bir eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS'den az olmamak koşuluyla en az yedi ders, uygulamalar ile tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalar olmak üzere en az 240 AKTS kredisinden oluşur. Lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için de en az kırk iki kredilik on dört ders, uygulamalar ile tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalar olmak üzere en az 300 AKTS kredisinden oluşur.

Başarı denetlemesi ve süre

MADDE 49- (1) Sanatta yeterlik programı öğrencisinin; tez konusunu belirleyebilmesi için GANO'sunun en az 3,00 olması gerekir.

(2) Doktora programı, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için sekiz yarıyıl olup azamî tamamlama süresi on iki; lisans derecesi ile kabul edilenler için on yarıyıl olup azamî tamamlama süresi on dört yarıyıldır.

(3) Doktora programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azamî süresi tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yarıyıldır. Bu süre içinde derslerini başarıyla tamamlayamayan veya GANO'su en az 3,00 olmayan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(4) Derslerini başarıyla bitiren, yeterlik sınavında başarılı bulunan ve tez önerisi kabul edilen, ancak tez çalışmasını ikinci fıkrada belirtilen on iki veya on dört yarıyıl sonuna kadar tamamlayamayan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

Tez konusunun belirlenmesi

MADDE 50- (1) Sanatta yeterlik programı öğrencisi tez konusunun belirlenmesi için, 60 AKTS ders kredisini tamamladıktan sonra enstitüden alınan tez konusu belirleme onay formunu, danışman ve öğrencinin birlikte belirlediği tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmaların konusunu ve başlığını tez öneri formuna yazarak EABD/EASD başkanlığına teslim etmesi gerekir. Bölüm kurulu kararı ile enstitüye iletilen tez önerisi EYK kararı ile kesinleşir.

(2) Tez konusu değişikliği için akademik takvimde belirtilen sürede danışmanın onayını taşıyan tez öneri formunu öğrencinin EABD/EASD başkanlığına teslim etmesi gerekir. Bölüm kurulu kararı ile enstitüye iletilen tez konusu değişikliği EYK kararı ile kesinleşir.

(3) Tez konusunu belirleyen öğrenci tezine, tezin belirlendiği dönem dâhil en az beş yarıyıl çalışmak zorundadır.

(4) Tez konusu değişikliği yapan öğrenci tezini en az üç yarıyıl çalışmak zorundadır.

Sanatta yeterlik tezinin sonuçlanması

MADDE 51- (1) Sanatta yeterlik tezinin/çalışmalarının sonuçlandırılması için öğrencinin;

- Tezini Senato tarafından belirlenen tez yazım kılavuzuna uygun biçimde yazarak danışmanına sunması,
  - Danışmanın tezin savunulabilir olduğuna ilişkin görüş yazısı ile birlikte tezi enstitüye teslim etmesi,
  - Tez konusunun belirlendiği tarihi takip eden dört yarıyı tamamlamış olması,
  - Senato tarafından belirlenen sanatta yeterlik yayın ve/veya proje koşullarını sağlaması,
  - Tezini enstitüye teslim edip jüri önünde sözlü olarak savunması,
- gerekir.

Sanatta yeterlik savunma jürisi

MADDE 52- (1) Tez savunma jürisinin oluşumuna ilişkin esaslar şunlardır:

- Jüri, danışman ve EASD başkanlığının önerisi ve EYK onayı ile atanır. Jüri, en az ikisi Üniversite dışından öğretim üyesi olmak üzere danışman dâhil beş kişiden oluşur.
- EASD başkanlığı tarafından Üniversite içinden dört ve farklı bir yükseköğretim kurumundan dört olmak üzere toplam sekiz öğretim üyesi önerilir. Ortak danışman oy hakkı olmaksızın jüride yer alabilir. Gerekli görülmesi durumunda EYK önerilen jüri üye sayısını artırabilir.
- Jüri, danışman ve ilgili EABD/EASD başkanlığının önerisi ile önerilen öğretim üyeleri arasından sıralamaya bakılmaksızın EYK kararı ile oluşturulur. Önerilen jüri üyelerinin uzmanlık alanları ile öğrencinin tez konusunun uyumlu olması gerekir.

- Tez yazım kılavuzuna uygun olarak yazılmayan tezlerin EYK tarafından savunma jürileri oluşturulmaz.

Tez savunma sınavı

MADDE 53- (1) Tez savunma sınavına ilişkin esaslar şunlardır:

- Enstitü söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu alarak danışman ve jüri üyelerine gönderir.
- Danışman ve jüri üyeleri rapordaki verilerde gerçek bir intihalin tespiti halinde gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere tezi EYK'ya gönderir.
- Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren on beş günden erken olmamak üzere en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez savunma sınavına alır.
- Zorunlu nedenlerle jüriye katılamayacak üyeler, katılamama gerekçelerini tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren yedi gün içinde danışman öğretim üyesine ve ilgili enstitü müdürlüğüne yazılı olarak bildirir. Gerekçesiz bir şekilde tez savunma sınavına katılmayan veya mazeretleri EYK tarafından uygun bulunmayan jüri öğretim üyelerine EABD/EASD başkanlığının önerisi ve EYK kararı ile bir yıl süre ile yeni danışmanlık ve lisansüstü ders verilmez.
- Tez savunma sınavı tarihi danışman tarafından belirlenerek, sınav tarihinden yedi gün önce enstitüye bildirilir. Sınav; öğretim üyeleri, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak gerçekleştirilir.
- Tez hazırlayan öğrenci elde ettiği sonuçları, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmasını açıklayan ve belgeleyen metni Senato tarafından kabul edilen yazım kurallarına uygun biçimde yazarak, tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalarını jüri önünde sözlü olarak savunur.
- Tez savunma sınavı, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümlerinden oluşur. Sınav esnasında öğrenciye yalnız jüri üyeleri soru sorabilir.
- Tez savunma sınavının tamamlanmasından sonra jüri üyeleri, sanatta yeterlik çalışması hakkında salt çoğunlukla başarılı/başarısız veya düzeltme kararı ile değerlendirir. Danışman öğretim üyesi tarafından tez savunma sınavını izleyen üç gün içinde jüri üyeleri tarafından hazırlanan jüri değerlendirme rapor formları ile birlikte tez savunma tutanağı ilgili enstitüye teslim edilir.
- Tez savunma sınavına katılmayan ya da savunma sınavı sonunda başarısız bulunan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.
- Düzeltme kararının verilmesi halinde, tezin düzeltilmesi için öğrenciye en fazla altı ay süre tanınır. Öğrenci sınav tarihinden en geç on beş gün önce düzeltme kararı veren jüriye çalışmasını teslim eder ve aynı jüri önünde yeniden savunur.
- Düzeltme kararı sonunda belirtilen süre içerisinde tez savunma sınavına katılmayan ya da savunma sınavı sonunda başarısız sayılan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

Sanatta yeterlik diploması

MADDE 54- (1) Tezi kabul edilen öğrenci; tez savunma sınav tarihini takip eden bir ay içerisinde, tezinin dört adet ciltlenmiş ve elektronik ortamda kaydedilmiş kopyasını ve YÖK tarafından istenen belge ve dokümanları tamamlayarak enstitüye teslim eder. Tez teslim şartını yerine getiren öğrencinin tezi EYK kararı ile Senatoya gönderilir. Senato kararı ile sanat dalının özelliğine göre alanı belirleyen bir diploma verilir.

(2) EYK talep halinde teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde enstitü ile ilişkisi kesilir.

(3) Sanatta yeterlik diploması üzerinde öğrencinin izlemiş olduğu EASD'deki programın onaylanmış adı bulunur.

(4) Mezuniyet tarihi tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının enstitüye teslim edildiği tarihtir.

(5) Diplomada mezuniyet tarihi, diploma numarası ve T.C. kimlik numarası yer alır. Öğrenciye diploma ile birlikte program süresince almış olduğu derslerin not dökümü de verilir.

(6) Tezin tesliminden itibaren üç ay içinde sanatta yeterlik tezinin bir kopyası elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere enstitü tarafından YÖK'e gönderilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Aynı anda birden fazla programa kayıt

MADDE 55- (1) Tezsiz yüksek lisans programları hariç, aynı anda birden fazla lisansüstü programa kayıt yaptırılamaz ve devam edilemez.

Afet ve salgın dönemlerinde uygulanacak ek süreler

MADDE 56- (1) Afet ve salgınlarda tez aşamasındaki lisansüstü eğitim öğrencilerine talepleri halinde bir dönem, afet veya salgının aşamasına göre tekrar başvurmaları durumunda bir dönem daha olmak üzere en fazla iki dönem ek süre verilebilir, verilen bu ek süreler azamî süreden sayılmaz.

Kan veya kayın hısımlık bağı

MADDE 57- (1) Öğrenci ile ikinci derece dahil kan veya kayın hısımlık bağı olan öğretim üyeleri öğrenciye danışman ve/veya ortak danışman olarak atanamaz; öğrenci kabulü, doktora yeterlik, tez izleme ve tez savunma sınavlarında görev alamaz.

(2) Öğrenci ile kan veya kayın hısımlık bağı sonradan tespit edilen öğretim üyeleri jüriden çıkarılarak yerlerine yedek jüri üyeleri görevlendirilir. Gereği halinde jüri yeniden belirlenir.

Tebliğat

MADDE 58- (1) Eğitim-öğretim, sınavlar ve benzeri konularda ilgili enstitünün elektronik sayfasında yapılan ilanlar öğrencinin şahsına yapılmış sayılır. Öğrenci hakkındaki diğer bireysel işlemler, Üniversite tarafından verilen elektronik posta adresine yollanmak suretiyle tebliğ edilir.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 59- (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde, ilgili diğer mevzuat hükümleri ve YÖK kararları uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 60- (1) 27/12/2020 tarihli ve 31347 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Sakarya Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1- (1) 2016-2017 eğitim-öğretim yılı başından önce aynı anda birden fazla lisansüstü programa kayıtlı olan öğrenciler hakkında 55 inci madde hükümleri uygulanmaz.

(2) 6/2/2013 tarihinden önce tezsiz yüksek lisans programlarına kayıtlı olan veya mezun olan öğrenciler doktora programlarına başvurabilir.

(3) 2016-2017 eğitim-öğretim yılı başından önce kayıt yaptıran lisansüstü öğrencileri için azamî süreler, 2016-2017 eğitim-öğretim yılı başından itibaren başlar.

Yürürlük

MADDE 61- (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 62- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Sakarya Üniversitesi Rektörü yürütür.